

ÇOCUK GASTROENTEROLOJİSİ

UZMANLIK EĞİTİMİ MÜFREDATI

ÖĞRETİM ÜYELERİ

Prof. Dr. Fulya GÜLERMAN /1

1. GİRİŞ

Çocuk Gastroenterolojisi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları anabilim dalı içinde en çok sayıda sistem ve organla ilgilenen bilim dalıdır. Ağızdan anüse kadar tüm sindirim sisteminin, karaciğerin, pankreasın ve kısmen dalağın hastalıkları bilim dalını ilgilendirmektedir. Yine sindirim sistemi besinlerin sindirilip emildiği yer olması itibarıyla, sağlıklı çocuk beslenmesine ek olarak hastalık durumlarında beslenme (klinik beslenme) de bilim dalının ilgi alanındadır. Sayılan bu alanlar, primer olarak diğer sistem ve organların hastalığı olan birçok klinik durumdan da (vaskülitler, hematolojik hastalıklar, kardiyovasküler hastalıklar, vb) sıklıkla etkilenmektedir. Ayrıca, sindirim sistemi vücuttaki en büyük immün sistem olma özelliğini taşımaktadır. Bu anlamda bazı otoimmün hastalıklar ve immün yetmezlikler de ilgi alanına girmektedir. Büyümenin temeli de sağlam bir sindirim ve emilimin olmasına bağlıdır.

Çocuk Gastroenterolojisi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları uzmanlığını tamamlamış olanların eğitimini alabileceği bir bilim dalıdır. Bu eğitim üniversiteler ve eğitim-araştırma hastanelerinde yeterli mekan, donanım ve eğitici kadrosuna sahip birimler tarafından verilmektedir.

Ağızdan anüse kadar tüm sindirim sisteminin hastalıkları (yutma bozuklukları, gastroözofageal reflü hastalığı, peptik hastalıklar, kronik ishaller, inflamatuvar bağırsak hastalıkları, fonksiyonel bozuklukları, vb), karaciğerin akut ve kronik her türlü hastalığı ve karaciğer yetmezlikleri, pankreas hastalıkları, besinlerin sindirimi ve emilimi, beslenme durumunun değerlendirilmesi ve gereken durumlarda enteral-parenteral beslenmenin başlanması ve yönetimi uzmanlık eğitiminde yer almaktadır. Bu organları-sistemleri ilgilendiren hastalıkların tanısı ve tedavisi için gerekli olan uzun süreli özofageal pH izlemi, tanısız ve girişimsel (tedaviye yönelik) üst ve alt gastrointestinal sistem endoskopisi, karaciğer iğne biyopsisi, parasentez gibi işlemlerin de öğrenilmesi gerekmektedir ve uzmanlık eğitiminde yer almaktadır.

2. MÜFREDAT TANIMI

2.1.1. Müfredatın Amacı ve Hedefleri

Bu müfredatın amacı Çocuk Gastroenterolojisi uzmanlığı eğitimi alacak olan Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları uzmanlarının edinmeleri gereken klinik ve girişimsel yetkinlikleri, yetkinlik düzeylerini, edinme dönem ve yöntemleri ile bunların kazanılıp kazanılmadığının değerlendirilmesi için ölçüm kriterlerinin belirlenmesi ve belirtilmesidir. Bu eğitimin sonunda

- Çocukluk çağındaki sindirim sistemi hastalıklarında kanıta dayalı tanı ve tedavi prensiplerini uygulayabilecek,
- Çocukluk çağındaki karaciğer hastalıklarında kanıta dayalı tanı ve tedavi prensiplerini uygulayabilecek,
- Çocukluk çağındaki pankreas hastalıklarında kanıta dayalı tanı ve tedavi prensiplerini uygulayabilecek,
- Çocukluk çağında beslenme durumunu değerlendirebilecek, beslenme bozuklukları ve yetersizliklerinde kanıta dayalı tanı ve tedavi prensiplerini uygulayabilecek,
- Tanı ve tedavi için gerekli girişimsel işlemleri yapabilecek,
- Ekip çalışması yapabilecek, gerektiğinde ekipte koordinatör görevini yürütebilecek,
- Diğer bilim dalları ve yardımcı sağlık personeli ile etkin ve yapıcı iletişim kurabilecek yan dal uzmanlarını yetiştirmek amaçlanmıştır.

2.2 Müfredat Çalışmasının Tarihsel Süreci

İlk müfredat çalışmalarına Türk Çocuk Gastroenteroloji, Hepatoloji ve Beslenme Derneği tarafından 2006 yılında "European Society for Paediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition-ESPGHAN" ve "North American Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition-NASPGHAN" müfredatları temel alınarak başlanmış ve Sağlık Bakanlığı Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü'ne bildirilmiştir.

TUKMOS 1.Dönem komisyonları tarafından 2010 Ocak ayında Antalya toplantısında Çocuk Gastroenterolojisi taslak müfredatı hazırlanmıştır. 2011 yılında 1.dönem komisyon tarafından Ankara'da yapılan çalışmada müfredatın v1.0 şekli oluşturulmuştur. 18-19 Nisan 2013 tarihinde Ankara'da 2. Dönem TUKMOS komisyonu tarafından Çocuk Gastroenterolojisi çekirdek müfredatı v2.0 oluşturulmuştur. 12.01.2015 tarihinde Prof. Dr. Aysel Yüce, Prof. Dr. Aydan Kansu Tanca, Prof. Dr. Buket Dalgıç, Doç. Dr. Çiğdem Ömür Ecevit, Prof. Dr. Deniz Ertem, Doç. Dr. Hasan Özen, Doç. Dr. Şamil Hızlı tarafından v.2.1 çekirdek müfredatı taslağı hazırlanmıştır.

2.3 Uzmanlık Eğitimi Süreci

Çocuk Gastroenterolojisi yan dal uzmanlık eğitimi yürürlükteki mevzuata uygun yapılmaktadır. Toplam eğitim süresi üç (3) yıldır.

Rotasyonlar : İlk 1. Yıl içerisinde yapılması öngörülmektedir.

1 ay Anesteziyoloji ve Reanimasyon

2 ay Gastroenteroloji

2.2 Kariyer Olasılıkları

Çocuk Gastroenterolojisi bilim dalı ülkemizde yenidir ve halen uzman sayısı azdır. Uzmanlığını tamamlayanların üniversitelerde öğretim üyesi, eğitim ve araştırma hastanelerinde eğitici ve uzmanı olarak çalışma şansları yüksektir. Uzmanlar ayrıca özel sağlık kurumlarında çocuk gastroenteroloji uzmanı, ilaç ve beslenme endüstrisinde danışman olarak görev alabilirler.

3. TEMEL YETKİNLİKLER

3.7.1. Klinik Yetkinlikler

Uzman Hekim aşağıda listelenmiş klinik yetkinlikleri ve eğitimi boyunca edindiği diğer bütünüleyici "temel yetkinlikleri" eş zamanlı ve uygun şekilde kullanarak uygular.

KLİNİK YETKİNLİK İÇİN KULLANILAN TANIMLAR VE KISALTMALARI

Klinik yetkinlikler için; üç ana düzey ve iki adet ek düzey tanımlanmıştır. Öğrencinin ulaşması gereken düzeyler bu üç ana düzeyden birini mutlaka içermelidir. T ve TT düzeyleri A ve K ile birlikte kodlanabilirken B düzeyi sadece K düzeyi ile birlikte kodlanabilir. B, T ve TT düzeyleri birbirlerini kapsadıkları için birlikte kodlanamazlar.

- B:** Hastalığa ön tanı koyma ve gerekli durumda hastaya zarar vermeyecek şekilde ve doğru zamanda, doğru yere sevk edebilecek bilgiye sahip olma düzeyini ifade eder.
- T:** Hastaya tanı koyma ve sonrasında tedavi için yönlendirebilme düzeyini ifade eder.
- TT:** Ekip çalışmasının gerektirdiği durumlar dışında herhangi bir desteğe gereksinim duymadan hastanın tanı ve tedavisinin tüm sürecini yönetebilme düzeyini ifade eder. Klinik yetkinliklerde bu düzeylere ek olarak gerekli durumlar için A ve K yetkinlik düzeyleri eklenmektedir:
- A:** Hastanın acil durum tanısını koymak ve hastalığa özel acil tedavi girişimini uygulayabilme düzeyini ifade eder.
- K:** Hastanın birincil, ikincil ve üçüncül korunma gereksinimlerini tanımlamayı ve gerekli koruyucu önlemleri alabilme düzeyini ifade eder.

GİRİŞİMSSEL YETKİNLİK İÇİN KULLANILAN TANIMLAR VE KISALTMALARI

Girişimsel Yetkinlikler için dört düzey tanımlanmıştır.

- 1:** Girişimin nasıl yapıldığı konusunda bilgi sahibi olma ve bu konuda gerektiğinde açıklama yapabilme düzeyini ifade eder.
- 2:** Acil bir durumda, kılavuz veya yönerge eşliğinde veya gözetim ve denetim altında bu girişimi yapabilme düzeyini ifade eder.
- 3:** Karmaşık olmayan, sık görülen tipik olgularda girişimi uygulayabilme düzeyini ifade eder.
- 4:** Karmaşık olsun veya olmasın her tür olguda girişimi uygulayabilme düzeyini ifade eder.

Kıdem, Uzmanlık süresinin ilk yarısı için 1, ikinci yarısı için 2 olarak kodlanmaktadır.

"UYGULAMALI YETKİNLİKLER";

- Y:** Yardımla ya da ekip elemanı olarak yapar.
- B:** Bilir.
- U:** Uygular.

3.1 KLİNİK YETKİNLİK (Her İş Günü, Servis, Klinik veya Toplantı Odası)	KODU	DÜZEY	KIDEM	YÖNTEM
Fonksiyonel Gastrointestinal Sistem Hastalıkları	PGA 8100	TT, K	1	UE, YE, BE
Yabancı Cisimler ve Koroziv Madde İçilmesi	PGA 8101	ETT, K, A	2	UE, YE, BE
Asit Peptik Hastalıklar	PGA 8102	TT, K, A	1	UE, YE, BE
GASTROİNTESTİNAL SİSTEMİN İNFEKSİYÖZ VE İMMÜNOLOJİK HASTALIKLARI				
Gastrointestinal Sistemin Enfeksiyöz Hastalıkları	PGA 8103	ETT, K, A	1	UE, YE, BE
Gastrointestinal Sistemin İmmünolojik Hastalıkları	PGA 8104	ETT, K, A	2	UE, YE, BE
KRONİK İŞHAL VE MALABSORPSİYON				
Çölyak Hastalığı	PGA 8105	TT, K, A	1	UE, YE, BE
Besin Alerjileri	PGA 8106	ETT, K, A	1	UE, YE, BE
İnflamatuvar Bağırsak Hastalıkları	PGA 8107	ETT, K, A	2	UE, YE, BE
Konjenital İshaller	PGA 8108	ETT, A	2	UE, YE, BE
Enfeksiyöz İshaller ve Postenterit Sendromu	PGA 8109	ETT, K, A	1	UE, YE, BE
Eozinofilik Gastrointestinal Hastalıklar	PGA 8110	ETT, A	2	UE, YE, BE
Gastrointestinal Sistem Kanamaları	PGA 8111	ETT, K, A	1	UE, YE, BE
Gastrointestinal Sistem Tümör ve Kitleleri (Polipler, Polipozis Sendromları Dahil)	PGA 8112	ETT, K, A	2	UE, YE, BE
Motilite Bozuklukları (Gastroözofageal Reflü, Kabızlık Vb.)	PGA 8113	TT, K, A	1	UE, YE, BE
Sistemik Hastalıklarda Gastrointestinal Sistem Tutulumu	PGA 8114	ETT, K, A	2	UE, YE, BE
Gastrointestinal Sistemin Konjenital Anormallikleri, Kısa Bağırsak Sendromu ve Bağırsak Yetmezliği	PGA 8115	B	2	UE, YE, BE
Anorektal Hastalıklar	PGA 8116	ETT, K, A	1	UE, YE, BE
HEPATOBİLİYER HASTALIKLAR				
Karaciğer Testleri ve Değerlendirilmesi	PGA 8117	B	1	YE, BE
Yeni Doğanın Kolestazı	PGA 8118	ETT, K, A	1	UE, YE, BE
Kolestatik Hastalıklar	PGA 8119	ETT, K, A	1	UE, YE, BE
Metabolik ve Genetik Karaciğer Hastalıkları	PGA 8120	ETT, K, A	2	UE, YE, BE
Bilirübin Metabolizması Bozuklukları	PGA 8121	TT, K, A	2	UE, YE, BE
Akut ve Kronik Hepatitler	PGA 8122	TT, K, A	1	UE, YE, BE
Otoimmün ve İmmün Hepatobiliyer Hastalıklar	PGA 8123	TT, A	2	UE, YE, BE
İlaç ve Toksin İlişkili Karaciğer Hastalıkları	PGA 8124	TT, K, A	2	UE, YE, BE
Yağlı Karaciğer	PGA 8125	ETT, K	1	UE, YE, BE
Siroz, Portal Hipertansiyon ve Komplikasyonları	PGA 8126	ETT, K, A	2	UE, YE, BE
Fulminan/Akut Karaciğer Yetmezliği ve Koması	PGA 8127	ETT, K, A	1	UE, YE, BE
Karaciğer, Safra Kesesi ve Safra Yollarının Doğumsal ve Edinsel Anormallikleri ve Hastalıkları	PGA 8128	ETT, A, K	2	UE, YE, BE
Karaciğer Tümör ve Kitleleri	PGA 8129	T, A	2	UE, YE, BE
Sistemik Hastalıklarda Karaciğer	PGA 8130	ETT, K, A	2	UE, YE, BE
PANKREAS HASTALIKLARI				
Kalıtısal ve Edinilmiş Pankreas Hastalıkları	PGA 8131	ETT	2	UE, YE, BE
Pankreatit	PGA 8132	ETT, K, A	1	UE, YE, BE
Kistik Fibrozis	PGA 8133	ETT, K, A	1	UE, YE, BE
BESLENME				
Besin Öğeleri, Sindirim ve Emilim	PGA 8134	B	1	YE, BE
Normal Büyüme ve Gelişme	PGA 8135	B	1	UE, YE, BE
Sağlıklı Çocuk Beslenmesi	PGA 8136	B	1	UE, YE, BE
Beslenme ve Yeme Bozuklukları	PGA 8137	ETT, K, A	1	UE, YE, BE
Protein-Enerji Malnütrisyonu	PGA 8138	TT, K, A	1	UE, YE, BE
Obezite	PGA 8139	ETT, K	1	UE, YE, BE
Özel Klinik Durumlarda Beslenme (Enteral, Parenteral)	PGA 8140	TT, K	1	UE, YE, BE
Fonksiyonel Besinler	PGA 8141	B	1	UE, YE, BE
Yutma Bozuklukları	PGA 8142	ETT, A	2	UE, YE, BE
DİĞER				
Skopi Dezenfeksiyonu	PGA 8143	B	1	UE, YE, BE

3.7.2 GİRİŞİMSEL YETKİNLİKLER

Uzman Hekim aşağıda listelenmiş girişimsel yetkinlikleri ve eğitimi boyunca edindiği diğer bütünlüyci “temel yetkinlikleri” eş zamanlı ve uygun şekilde kullanarak uygular.

3.7.2 GİRİŞİMSEL YETKİNLİK (Her İş Günü, Servis, Klinik veya Laboratuvar)	KODU	DÜZEY	KIDEM	YÖNTEM
Tanısal Endoskopi	PGA 8200	4	2	UE, YE, BE
Girişimsel Endoskopi	PGA 8201	3	3	UE, YE, BE
Skleroterapi, Bant Ligasyonu, Peg	PGA 8202	3	3	UE, YE, BE
Karaciğer Biyopsisi	PGA 8203	3	2	UE, YE, BE
Parasentez	PGA 8204	4	1	UE, YE, BE
Uzun Süreli Özofageal Ph İzlemi	PGA 8205	4	1	UE, YE, BE
Özofagus İmpedans	PGA 8206	4	2	YE
Motilite Çalışmaları	PGA 8207	3	3	YE
Enteral Beslenme	PGA 8208	4	1	UE, YE, BE
Parenteral Beslenme	PGA 8209	4	2	UE, YE, BE
Asit ve Yönetimi	PGA 8210	4	1	UE, YE, BE
Karaciğer Nakli Planlanması Hazırlığı ve Nakil Sonrası İzlemi	PGA 8211	4	2	YE, BE

4.1 YAPILANDIRILMIŞ EĞİTİM ETKİNLİKLERİ (YE)	KODU	SAYI /ay	YER	ZAMAN
4.1.1 Sunum				
Bir konu hakkında görsel işitsel araç kullanılarak yapılan anlatımlardır. Genel olarak nadir veya çok nadir görülen konular/durumlar hakkında veya sık görülen konu/durumların yeni gelişmeleri hakkında kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemde eğitici öğrencide eksik olduğunu bildiği bir konuda ve öğrencinin pasif olduğu bir durumda anlatımda bulunur. Sunum etkileşimli/siz olabilir	PGA 8000	1	Klinik Toplantı Odası	Perşembe 16.00-17.00
4.1.2 Seminer				
Sık görülmeyen bir konu hakkında deneyimli birinin konuyu kendi deneyimlerini de yansıtarak anlatması ve anlatılan konunun karşılıklı soru ve cevaplar ile geçmesidir. Sunumdan farkı konuyu dinleyenlerin de kendi deneyimleri doğrultusunda anlatıcı ile karşılıklı etkileşim içinde olmasıdır. Seminer karşılıklı diyalogların yoğun olduğu, deneyimlerin yargılanmadan paylaşıldığı ve farklı düzeylerde kişilerin aynı konu hakkında farklı düzeydeki sorular ile eksik yanlarını tamamlayabildikleri bir eğitim etkinliğidir.	PGA 8001	1	Klinik Toplantı Odası	Perşembe 16.00-17.00
4.1.3 Olgu Tartışması				
Bir veya birkaç sık görülen olgunun konu edildiği bir küçük grup eğitim aktivitesidir. Bu eğitim aktivitesinin hedefi, farklı düzeydeki kişilerin bir olgunun çözümlenmesi sürecini tartışmalarını sağlayarak, tüm katılımcıların kendi eksik veya hatalı yanlarını fark etmelerini sağlamak ve eksiklerini tamamlamaktır. Bu olgularda bulunan hastalık veya durumlar ile ilgili bilgi eksikliklerinin küçük gruplarda tartışılması ile tamamlanması veya yanlış bilgilerin düzeltilmesi sağlanır. Ayrıca aynı durum ile ilgili çok sayıda olgunun çözümlenmesi yoluyla aynı bilginin farklı durumlarda nasıl kullanılacağı konusunda deneyim kazandırır. Olgunun/ların basamaklı olarak sunulması ve her basamak için fikir üretilmesi ile sürdürülür. Eğitici her basamakta doğru bilgiyi verir ve doğru kararı açıklar.	PGA 8002	1	Klinik Toplantı Odası	Çarşamba 13.00-14.00
4.1.4 Makale Tartışması				
Makalenin kanıt düzeyinin anlaşılması, bir uygulamanın kanıta dayandırılması ve bir konuda yeni bilgilere ulaşılması amacıyla gerçekleştirilen bir küçük grup etkinliğidir. Makalenin tüm bölümleri sırası ile okunur ve metodolojik açıdan doğruluğu ve klinik uygulamaya yansımaları ile ilgili fikir üretilmesi ve gerektiğinde eleştirilmesi ile sürdürülür. Eğitici her basamakta doğru bilgiyi verir ve doğru kararı açıklar. Uzman adayına, benzer çalışmalar planlayabilmesi için problemleri bilimsel yöntemlerle analiz etme, sorgulama, sonuçları tartışma ve bir yayın haline dönüştürme becerisi kazandırılır.	PGA 8003	2	Klinik Toplantı Odası	Perşembe 08.00-09.00
4.1.5 Dosya Tartışması				

Sık görülmeyen olgular ya da sık görülen olguların daha nadir görülen farklı şekilleri hakkında bilgi edinilmesi, hatırlanması ve kullanılmasını amaçlayan bir eğitim yöntemidir. Eğitici, dosya üzerinden yazı, rapor, görüntü ve diğer dosya eklerini kullanarak, öğrencinin olgu hakkında her basamakta karar almasını sağlar ve aldığı kararlar hakkında geribildirim verir. Geribildirimler yapılır..	PGA 8004	1	Klinik Toplantı Odası	Salı 16.00-17.00
4.1.6 Konsey				
Olgunun/ların farklı disiplinler ile birlikte değerlendirilmesi sürecidir. Olgunun sık görülülüğünden çok karmaşık olması öğrencinin karmaşık durumlarda farklı disiplinlerin farklı bakış açılarını algılamasını sağlar.	PGA 8005	1	Toplantı Odası	Çarşamba 13.00-14.00 (Değişimli)
4.1.7 Kurs				
Bir konu hakkında belli bir amaca ulaşmak için düzenlenmiş birden fazla oturumda gerçekleştirilen bir eğitim etkinliğidir. Amaç genellikle bir veya birkaç klinik veya girişimsel yetkinliğin edinilmesidir. Kurs süresince sunumlar, küçük grup çalışmaları, uygulama eğitimleri birbiri ile uyum içinde gerçekleştirilir.	PGA 8006	1 (Yılda 2 kez)	İlgili merkez	Belirtilen tarihlerde
4.1.8 Tez Danışmanlığı				
	PGA 8007	1	Klinik Toplantı Odası	Cuma 13.00-14.00
4.2 UYGULAMALI EĞİTİM ETKİNLİKLERİ (UE)	KODU	SAYI /ay	YER	ZAMAN
4.2.1 Yatan Hasta Bakımı				
4.2.1.1 Vizit				
Farklı öğrenciler için farklı öğrenme ortamı oluşturan etkili bir eğitim yöntemidir. Hasta takibini yapan ve yapmayan öğrenciler vizitten farklı şekilde faydalanırlar. Hastayı takip eden öğrenci hasta takibi yaparak ve yaptıkları için geribildirim olarak öğrenir, diğer öğrenciler bu deneyimi izleyerek öğrenirler. Vizit klinikte görülen olguların hasta yanından çıktıktan sonra da tartışılması ve olgunun gerçek ortamda gözlemlenmesiyle öğrenmeyi sağlar.	PGA 8008	HSK	Klinik / Servis	1 gün/hafta Çar tüm öğretim üyeleri ile Her gün sorumlu ÖÜ ile 09:00-10:00 ve 15:00-16:00
4.2.1.2 Nöbet				
Öğrencinin sorumluluğu yüksek bir ortamda derin ve kalıcı öğrenmesine etki eder. Olguyu yüksek sorumluluk durumunda değerlendirmek öğrencinin var olan bilgisini ve becerisini kullanmasını ve eksik olanı öğrenmeye motive olmasını sağlar. Nöbet, gereken yetkinliklere sahip olunan olgularda özgüveni artırırken, gereken yetkinliğin henüz edinilmemiş olduğu olgularda bilgi ve beceri kazanma motivasyonunu artırır.	PGA 8009	Nöbet programına uyularak tutulacaktır	Asistan sayısı ile ilişkili olarak klinikte fiili / icap nöbeti şeklinde tutulur.	Nöbet programına uyularak tutulacaktır
4.2.1.3 Girişim				

Tanı ve tedaviye yönelik tüm girişimler, eğitici tarafından gösterildikten sonra belli bir kılavuz eşliğinde basamak basamak gözlem altında uygulama yoluyla öğretilir. Her uygulama basamağı için öğrenciye geribildirim verilir. Öğrencinin doğru yaptıklarını doğru yapmaya devam etmesi, eksik ve gelişmesi gereken taraflarını düzeltebilmesi için öğrenciye zamanında, net ve yapıcı müdahalelerle teşvik edici ve destekleyici ya da uyarıcı ve yol gösterici geribildirimler verilmelidir.	PGA 8010	HSK	Klinik Poliklinik Endoskopi ünitesi Ameliyathane YBÜ, Dış servisler Acil servis	Her gün
4.2.2 Ayaktan Hasta Bakımı				
Öğrenci gözlem altında olgu değerlendirmesi yapar ve tanı, tedavi seçeneklerine karar verir. Öğrencinin yüksek/orta sıklıkta görülen acil veya acil olmayan olguların farklı başvuru şekillerini ve farklı tedavi seçeneklerini öğrendiği etkili bir yöntemdir.	PGA 8011	HSK	Poliklinik Acil servis	Her gün
4.3 BAĞIMSIZ VE KEŞFEDEREK ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ (BE)	KODU	SAYI /ay	YER	ZAMAN
4.3.1 Yatan Hasta Takibi				
Yatarak takip edilen bir olgu hakkında yeterliğe erişmemiş bir öğrencinin gözetim ve denetim altında, yeterliğe ulaşmış bir öğrencinin gözlem altında yaptığı çalışmalar sırasında eksikliğini fark ettiği konularda öğrenme gereksinimini belirleyerek bunu herhangi bir eğitim kaynağından tamamlaması sürecidir. Bu eğitim kaynaklarının doğru ve güvenilir olmasından eğitici sorumludur.	PGA 8012	HSK	Klinik Yoğun bakım Dış servisler	Her gün
4.3.2 Ayaktan Hasta/Materyal Takibi				
Ayaktan başvuran acil veya acil olmayan bir olgu hakkında gereken yetkinlik düzeyine erişmemiş bir öğrencinin gözetim ve denetim gözlem altında, eğitici eşliğinde ve gereken yetkinlik düzeyine ulaşmış bir öğrencinin yüksek gözlem altında yaptığı çalışmalar sırasında eksikliğini fark ettiği konularda öğrenme gereksinimini belirleyerek bunu herhangi bir eğitim kaynağından tamamlaması sürecidir.	PGA 8013	HSK	Klinik Acil servis Poliklinik	Her gün
4.3.3 Akran Öğrenmesi				
Öğrencinin bir olgunun çözümlenmesi veya bir girişimin uygulanması sırasında bir akranı ile tartışarak veya onu gözlemleyerek öğrenmesi sürecidir.	PGA 8014	ESB	Klinik Poliklinik	Her gün
4.3.4 Literatür okuma				
Öğrencinin öğrenme gereksinimi olan konularda literatür okuması ve klinik uygulama ile ilişkilendirmesi sürecidir.	PGA 8015	ESB	Klinik Kütüphane	Her gün
4.3.5 Araştırma				
Öğrencinin bir konuda tek başına veya bir ekip ile araştırma tasarlaması ve bu sırada öğrenme gereksinimini belirleyerek bunu herhangi bir eğitim kaynağından tamamlaması sürecidir.	PGA 8016	AD akademik kurul kararı ile belirlenir.	Klinik Poliklinik Arş. Lab. Diğer AD ile koordine	Her gün
4.3.6 Öğretme				

Öğrencinin bir başkasına bir girişim veya bir klinik konuyu öğretirken bu konuda farklı bakış açılarını, daha önce düşünmediği soruları veya varlığını fark etmediği durumları fark ederek öğrenme gereksinimi belirlemesi ve bunu herhangi bir eğitim kaynağından tamamlaması sürecidir.	PGA 8017	AD akademik kurul kararı ile belirlenir.	Klinik Poliklinik Kütüphan e	Her gün